

Sexta etas mundi

Anno mūdi. 6487. Anno xpī. 1288.

Nicolaus quartus papa natione picenus. e ciuitate asculana. Hieronimus antea vocat⁹ ordinis minorū frater deinde psbyter cardinalis apud sanctam sabinā decimo mense post mortē honorij pontifex creat⁹. Collocaturq; in petri ipius sancti cathedra. Isc⁹ illico se cū curia ad vrbē transtulit reatinam. Et post annum romiam reuersus apud sanctam mariam maiore curiam tenuit cardinales creat ex omni fere religione. Omnes em̄ pariter amabat. nec plus se debere affinibus ⁊ cognatis quam cuius bono arbitrabaf. basilicam apud mariā maiore cū iacobo colūna restituit. vt in fornice maiori apparet. Unū salvatoris ipiusq; pōtificis ⁊ iacobi cardinalymago adhuc cernit⁹. anteriorē qz ⁊ posteriorē ptem basilice lateranēsis restituit. Per ei⁹ viri alioq; boni tempa multa i orbe xpiano infelicissima acciderūt. Ju primisq; vrbis romā ciuitā agitata dissidijs incēdia atq; cedes plurimas ptulit. Unicū tñ habuit secundus pōtificat⁹ pdicti ann⁹ letissimū. pace arrogones iter ⁊ gallicos reges p̄stitutā. Ea vō cōstitute pacis leticia haud quaq; fuit xpiano pplo diuturna. Tripolis em̄ secundo pontificatus anno ferro ac flāma a soldano euersa fuit. quaq; multos milites proprio ere trāsmisit. aliosq; plures cruce signandos mittere curauit. Quarto deinceps Nicolai pōtificis anno Rudolphus imperator germanus obiit. adolphusq; assumptus ē. Nicolaus autē tedium animi (vt qdam putant) qd male sibi cedere oīa videret rome pōtificat⁹ sui anno quarto mēse uno. die viii. morit⁹. ⁊ apud sanctā mariā maiore ad caput basilice sepelit⁹. Postea cardinales perusiu profecti. vt liberius eligere pontificē liceret rem ipsam discordijs intestinis biennio menseq; tercio in longum deduxere.

Celestinus qntus papa petrus moroneus antea vocatus. p̄fessione anachorita p̄tia eserniensis secūdo a sulmone miliario cenobii incolens ad maielle mōtis radices peligne genti religione p̄ ceteris venerandū. instāte carolo rege ⁊ latino cardinali pōtifex creat⁹. Isc⁹ decreto de sua electione facto hortante carolo rege assentiens. Celestiniq; tercij nomē assummēs a collegio rogatus adduci no potuit. qui accessitis ad se cardinalib⁹ aquilā vrbē vsq; accessit. vbi cōsecratus duodecim creauit cardinales. Seruauit vō eandē vite normā austētateq; celestini⁹ in qua tot ante annos fuerat macerat⁹. paucis extrinsecus dignitati p̄cessis. Qui inseruire ac se accommodare p̄ viribus ē adnixus. Sed p̄tim cuī parua ac oīo nulla destituit expientia. p̄tim calliditas ⁊ importuna aulicorū decepit auaricia. p̄tim effecti senectuti corporis imbecillitas ab actōne prohibuit. Et multa illico omitti. pleraq; pperam⁊ ⁊ sordide cōmitti cepta. Inde pñcias es̄eviri insensati ineptias plurimi propalā vociferati sunt. Que sancto viro renūciata suaserūt. vt niale populo xpiano sibi ⁊ aie sue pei⁹. assumptū pōtificij munēris onus abrenūciādo dimitteret. id cū multis coicatu ad caroli regis aures puenisset. eū ppulit vt pontificē amātissimū regni sui decus neapoli duceret. Qua in vrbē facili⁹ auerti posse a pontificatus dimittēdi p̄posito videretur. Ferūt autē bñdictū Laietanū cardinalē ananinū gratia dolose vsu⁹ qua apud pōtificē ceteros antecedebat. iuris pōtificij decreta q̄ excellēter doct⁹ erat vndiq; ad suā intētionē selecta ea rōne illi oīdisse. vt impositū sibi salutis aīaz totius orbis onus vir timoratus suas vires supaturū existimās dimittere statuerat. Qd cū ess̄ facturus p̄stitutionē edidit declararantē potifici licere romano pontificales dimittere dignitatē. Post parūq; cardinalibus collegialiter cōgregatis. pontificatu quē paulomin⁹ sex mēsib⁹ admīstrauerat se abdicās alteri⁹ subrogandi potestate illis arbitriuq; pmisit. Nec mlti itercesserūt dies cū bñdict⁹ ip̄e i pōtificē ē delect⁹. cui octauo bonifacio fuit nomē. Petrus autē morrone⁹ ad prisca anhelās heremi vitā clādestine neapoli ē pfect⁹. Qd cū bonifacio ē renūciatū. missis eq̄tibus retractū de via illū i custodia haberī iussit. Verebat em̄ vir ip̄e astut⁹ ne ppli petrū poti⁹ sanctitate recognita cōspicu⁹. q̄ se doctrina ⁊ elatōe redūdantē p̄ petri vicario seq̄renſ. campanie deinde in arce tam arcta teneri custodia iussit vt inde mortē illi acceleratā fuisse sit creditū. Sūt q̄ scribūt eū post mortem miraculis claruisse. quē clemēs qnt⁹ sc̄torū nūero ascripsit. Qui⁹ celebratas. xiiij. kal. Julij obseruatur.

Agolinus ep̄us

Holm⁹ vrbē uētan⁹ ordīs heremitarū diui augustini luculentissimus theolo gus ⁊ doctor. p̄mo arriminēsis ep̄s. Et postea p̄statinopolitan⁹ priarcha p̄ h̄ tps pisius p̄mā cathedralē tenēs maximo i p̄cio habit⁹ ē. q̄ vna cū lris morib⁹ etiā ornatisimus eēt. Et ip̄e ecclesiam dei tum docendo legendo ⁊ scribēdo mirūmodū adiunxit. Scripsit hic primo de differētia ydeomatū lib. j. ⁊ sup̄ qua tuor sententiarū libros laudabilia coposuit cōmentaria. Sed ⁊ quodlibeta plurima oīm iudicio dignissima disputauit.

Go quoq; holiom⁹ predictorum ordinis insignis doctor ⁊ cardinalis p̄sbyter hec ipsa tempora tū vite sanctimonia tumq; voluminib⁹ a se editis illustravit. Idem fecit Jo. de parma ordinis minorū p̄fessus sacre theologie magister ornatisimus.

Linea summoꝝ pontificū

Nicolaus quartus

Celestinus quintus

